

Stichting **SIRENE**

p.a. Rolleweg 33
4751 VA Oud Gastel
henk@natuurbeschermingswet.nl

Aan GS Gedeputeerde
Energietransitie– Noord Brabant
Brabantlaan 1,

5216 TV 's-Hertogenbosch

t.a.v. Mevrouw Spierings
Betreft: Ingrijpen provincie gewenst Karolinapolder Steenberg

Oud Gastel , 17 maart 2019

Geachte mevrouw Spierings, beste Anne-Marie,

Inleiding

In Steenberg functioneert de Stichting Sirene al vanaf 2006 als een overkoepelende milieuorganisatie voor de gehele gemeente. Ondergetekende, Henk Baptist (burger-apostel mestdialoog), is sinds die tijd voorzitter. Namens de Stichting Sirene verzoek ik de provincie in te grijpen in het stagnerend proces rond de ontwikkeling van windenergie in Steenberg. Niet voor het eerst stevent de gemeente af op een bestuurlijke twist met als uiteindelijk gevolg dat de ontwikkeling van windenergie in Steenberg in de gemeente weer voor ruime tijd stagneert.

Hierna zal ik eerst de gevolgde procedure tot heden schetsen. Daarna mijn mening aangaande het proces en mijn prognoses van de komende ontwikkelingen.

Sirene verzoekt de provincie zich ambtshalve in dit dossier te verdiepen en een adviesfunctie op zich te willen nemen teneinde de ontwikkeling van windenergie in Steenberg niet doen stagneren door verlies van draagkracht bij de bevolking.

Procedure

De gemeente Steenberg worstelt al geruime tijd met windenergie. Politieke discussie rond 2010 met betrekking tot de ontwikkeling van een windpark liep uit op een zodanige ruzie dat in de structuurvisie van 31 mei 2012 eigenlijk de deur voor windmolens is gesloten, met twee uitzonderingen; een cluster binnen AFC en opschaling van

vier kleine turbines aan de Karolinadijk te Dinteloord. De turbines op het AFC zijn gerealiseerd.

Naar ons achteraf blijkt is de exploitant van de vier kleine turbines aan de Karolinadijk, Innogy, in 2017 gestart met initiatieven voor genoemde opschaling. De gemeente Steenberghe heeft verzocht de beslissingsbevoegdheid van de provincie over te dragen aan de gemeente. Dit is op 9 januari 2018 kenmerk BM1704536 gedaan.

B&W hebben op 30 januari 2018 besloten dat geen m.e.r hoeft plaats te vinden.

Op 2 februari 2018 heeft Innogy een ontheffing Wet natuurbescherming (Wnb) aangevraagd bij de provincie.

Op 5 februari 2018 heeft Innogy een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning. Deze omgevingsvergunning is aangevraagd voor de opschaling van bestaande turbines.

De vergunningaanvraag voorziet in het plaatsen van vier grote windturbines, twee op de locatie van de bestaande turbines en twee tussen de bestaande turbines en het dorp Dinteloord. Het plan voorziet in een bandbreedte van tiphoogten van 180 meter tot 234 meter.

Aangezien er op grond van het geldende bestemmingsplan geen medewerking kan worden verleend aan dit plan is een afwijking van het bestemmingsplan vereist met een vvgb van de gemeenteraad.

Er heeft enig vooroverleg plaatsgevonden met geselecteerde inwoners van Dinteloord, maar de omvang van het plan werd voor de bevolking en de milieubeweging pas duidelijk toen de ontwerp omgevingsvergunning met ontwerp vvgb in juni 2018 ter inzage werd gelegd.

Er zijn 43 zienswijzen ingediend tegen het ontwerp. Het grote hoofdonderwerp van de zienswijzen is gericht tegen de plaatsing van zeer grote en hoge windturbines vlak bij het dorp. Samengevat, er is geen sprake van een goede ruimtelijke ordening. Daarnaast zijn (goedonderbouwde) zienswijzen ingediend die ingaan op procedurele aspecten. De kern daarvan is dat wanneer niet de juiste procedurele procedure wordt gevolgd er nimmer sprake kan zijn van zorgvuldige besluitvorming.

Naar aanleiding van de inspraakreacties hebben B&W op 14 augustus 2018 besloten de besluitvorming op te schorten teneinde een zorgvuldig proces mogelijk te maken. De initiatiefnemer heeft hier in een brief van 20 augustus 'boos' op gereageerd.

Op 29 oktober 2018 belegt de gemeenteraad een beeldvormende vergadering. Per brief van 23 oktober 2018 meldt RWE/Innogy dat zij niet aanwezig zullen. Voor informatie verwijzen zij naar de vergunningaanvraag en eerdere informatie.

Op 3 december 2018 belegt de gemeenteraad een oordeelsvormende vergadering. RWE/Innogy blijkt alle contacten met de gemeente Steenberghe te hebben verbroken.

Er is een mediation traject opgestart om weer met elkaar in gesprek te komen.

Op 13 maart 2019 werd nogmaals een oordeelvormende vergadering belegd met de gemeenteraad. Er was een vertegenwoordiger van Innogy aanwezig. Door bewoners werd fel geageerd tegen de voorgestelde besluitvorming.

Nieuw gegeven was dat er door initiatieven van de milieubeweging (Stichting Sirene) een blauwdruk lag voor een alternatief plan. De Raad heeft besloten de besluitvorming uit te stellen en in april nog een oordeelsvormende vergadering te beleggen.

De intentie van B&W was om 28 maart 2019 een vvgb van de Raad te verkrijgen en op 1 april 2019 een besluit op de aanvraag omgevingsvergunning ter inzage te leggen. In dit besluit is niet wezenlijks veranderd ten opzichte van het ontwerp besluit, behalve dat de maximale tiphoogte geen 234 meter meer is maar 215 meter.

Huidige stand van zaken

De weerstand tegen de turbines op geringe afstand van de bebouwde kom is groot. Er zijn 1400 handtekeningen bij het gemeentebestuur ingediend die worden beschouwd als 1400 huishoudens in Dinteloord. De toekomstige situatie wordt steeds vergeleken met Medemblik waar de turbine genaamd 'de Ambtenaar' van 198 meter hoogte op 900 van de dorpsrand staat. Op vele plaatsen in Medemblik domineert deze turbine het straatbeeld. In Dinteloord dreigen twee turbines van 215 meter (was 234 m) op 800 meter uit de dorpsrand.

Het niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening wordt door het college gemotiveerd door dat er sprake is van een kwaliteitsverbetering omdat de initiatiefnemer € 15.000,- per MW vermogen betaalt. Voorts wordt dit onderbouwd met het gegeven dat een turbine van 215 lager is dan een turbine van 234 meter en daardoor beter aanvaardbaar.

Je kunt er een heleboel wollige landschapsarchitectuur aan binden, maar voor de bevolking is dit onaanvaardbaar. Wanneer de gemeenteraad deze redeneringen overneemt bestaan er voor de bevolking echter weinig juridische mogelijkheden zich te verzetten.

De Stichting Sirene heeft een zienswijze tegen het ontwerpbesluit ingediend, waarbij ook uitgebreid is ingegaan op procedurele aspecten (bijgevoegd). Hierna een selectie van argumenten.

De aanvraag had niet in behandeling mogen worden genomen en er had geen ontwerp-besluit mogen worden genomen omdat de aanvraag en de besluitvorming niet compleet zijn. Dit betreft o.a. vergunning Wnb, waarvan steeds werd gezegd dat deze niet nodig zou zijn, maar waarvan de provincie op 1 maart 2019 het signaal gaf dat deze ontbreekt. Hiervoor gold de aanhaakplicht.

De gemeente heeft geoordeeld dat geen m.e.r. hoeft te worden gemaakt. Sirene is van mening dat het project m.e.r. plichtig is omdat er sprake is van wijziging van het bestemmingsplan, dat hiermee kaderstellend wordt, in combinatie met de plicht een Passende beoordeling uit te voeren. Hierdoor ontstaat ingevolge de Wet milieubeheer een m.e.r. plicht. Doordat geen m.e.r. is uitgevoerd, is informatie niet door onafhankelijke, deskundige derden beoordeeld.

Omdat de nieuwe turbines op een totaal andere plaats komen en er hierom een aanpassing van het bestemmingsplan noodzakelijk is, valt het project niet onder vervanging, maar is er sprake van een nieuw project. De provinciale Verordening ruimte staat slechts nieuwe projecten toe van vijf op meer turbines.

De gemeente heeft laten onderzoeken of aan de wens van turbines van maximaal 150 m tiphoogte kan worden voldaan. De officiële uitslag is de conclusie; "verwachten wij dat de meeste ontwikkelaars op deze locatie zullen afzien van het ontwikkelen van een project met windturbines lager dan 150 meter tiphoogte" (Pondera, november 2018, p. 4). Innogy weigert het in overweging te nemen.

B&W dreigen de gemeenteraad voortdurend met ingrijpen door de provincie als de raad niet meewerkt. Op vragen wat dit ingrijpen dan zal betekenen wordt gezegd dat de provincie het initiatief van Innogy middels een provinciaal inpassingsplan zal doen realiseren.

Sirene vindt in de combinatie van een in haar ogen slechte ruimtelijke ordening, gecombineerd met een onvoldoende procedure, voldoende redenen de omgevingsvergunning aan te vechten. Wij zijn van mening door de combinatie van factoren goede kans te maken op een voorlopige voorziening.

Het is echter de grote vraag wat we hiermee bereiken.

Consequentie nu beoogde ontwikkeling

Als de nu voorliggende procedure doorgaat, leidt dit tot onvrede onder de bevolking. Onder de bevolking leeft breed het gevoel dat Innogy de gemeente dwingt dan wel chanteert om deze omgevingsvergunning te verstrekken. De gemeente stelt dat ze de vergunning niet kan weigeren. Dit maakt weinig indruk op de bevolking, in tegendeel. Het leidt tot reactie die er op neer komen dat het vertrouwen in de politiek wegvalt; die staat aan de kant van het groot geld.

Tegen de vergunning zal breed juridisch verzet ontstaan. Grotendeels zal dit niet tot resultaat leiden. Hierdoor zal het vertrouwen van de bevolking in de democratische rechtstaat nog verder worden aangetast.

Maar wat Sirene het belangrijkste acht is dat de weg naar verdere ontwikkelingen van zonne- en windenergie wordt afgesneden.

Door de weg die het college nu bewandelt valt de redelijkheid, het zoeken naar gedragen oplossingen weg. De zaak dreigt in de sfeer van tegenstellingen te belanden. Dit is slecht voor de bestuurbaarheid van de gemeente. De geschiedenis dreigt zich te herhalen door uiteindelijk het politieke besluit dat er hierna geen turbine meer bijkomt.

Ook Stichting Sirene zal hierbij een rol spelen. Sirene denkt voldoende juridische argumenten te hebben om de omgevingsvergunning te doen vernietigen en zelfs om een voorlopige voorziening te krijgen. Sirene realiseert zich ook dat wanneer na vernietiging een nieuw besluit moet worden genomen, dit uiteindelijk onherroepelijk kan worden. Maar dan zijn we twee jaar verder.

Sirene zal toch voor deze weg kiezen omdat we twee grote turbines zo vlak naast het dorp onaanvaardbaar vinden.

Alternatief

In ieder geval streeft de Stichting Sirene naar een ruime bijdrage in het leveren van windenergie door de gemeente Steenbergen. Het landschap leent zich er voor.

Om uit de impasse te komen heeft Sirene contact opgenomen met andere energieontwikkelaars.

Een van de eerste dingen die er uit komt is dat wij een gerenommeerde ontwikkelaar vinden die bereid is om turbines van maximaal 150 m tiphoogte te plaatsen. De maximale hoogte van 150 m is vooral gebaseerd op de obstakelverlichting. Met nieuwe ontwikkelingen zal deze harde grens wegvallen, waardoor grotere flexibiliteit mogelijk wordt.

In samenspraak met deze ontwikkelaars is een eerste blauwdruk ontwikkeld voor het plaatsen van 9 windturbines (mogen er wat meer of minder zijn) in lijn door een samenwerkingsverband. Drie turbines voor Innogy, drie voor de ontwikkelaars en drie voor

een Steenbergse energiecoöperatie. In dit voorstel ontbreken de twee turbines vlak bij het dorp.

B&W weigeren hier notie van te nemen en willen alleen de vigerende aanvraag van Innogy beschouwen.

Scenario's

Scenario 1.

Het nachtmerrie scenario voor Sirene is dat de huidige gang van zaken leidt tot verlenen van de vergunning. Sirene voelt zich gedwongen tot juridische stappen.

Maar het belangrijkste is dat de ontwikkeling van windenergie in Steenbergen hierdoor volledig zal stagneren. Wij kunnen en willen niet aanvaarden dat Innogy publieke ruimte claimt voor commerciële activiteiten en de gemeente dwingt hieraan goedkeuring te hechten. Wij wensen dat de gemeente haar taak integer kan vervullen.

De stelling is gerechtvaardigd dat niet ingrijpen van de provincie leidt tot stagnering in de ontwikkeling van windenergie.

Scenario 2

Het door Sirene gewenste scenario is dat de gemeenteraad de vvgb weigert te verlenen vanwege het feit dat deze grote turbines te dicht bij het dorp zijn gepland. B&W moeten de omgevingsvergunning dan weigeren.

B&W raden dit scenario af vanwege de vrees dat de provincie dan de door Innogy gevraagde vergunning zal verstrekken. Sirene deelt deze vrees niet. De provincie streeft naar meer windenergie en het zou onverstandig zijn draagvlak hiervoor bij voorbaat te verliezen. Ook het procedureel tijdverlies speelt hierbij een rol.

Het recht van Innogy op opschaling van de vier kleine turbines blijft bestaan. Innogy kan er voor kiezen dit recht solitair uit te oefenen, maar stuit dan op de grens van de huidige voor windenergie bestemde locatie, waar slechts ruimte is voor twee grote turbines.

Innogy kan ook kiezen voor een samenwerking waardoor de mogelijkheid ontstaat voor (minimaal) drie turbines.

Analyse

Mijn analyse van het geheel is dat er hier geen sprake is van onwil, maar onmacht. Dit gemeentelijk apparaat is niet toegerust voor dit soort maatschappelijk complexe situaties.

Formeel ingrijpen door de provincie is niet aan de orde, maar informeel kan wel, door een ervaren bestuurder hulp te laten bieden.

Sirene verzoekt de provincie derhalve zich ambtshalve in dit dossier te verdiepen en een adviesfunctie op zich te willen nemen teneinde de ontwikkeling van windenergie in Steenbergen niet doen stagneren door verlies van draagkracht bij de bevolking.

Met vriendelijke groet,
Namens de Stichting Sirene

Henk Baptist, voorzitter

Bijlage : Zienswijze van Sirene op het ontwerp Omgevingsvergunning.

Afschrift aan : B&W, Gemeenteraad en actiegroepen in Dinteloord.